

LEVINSEN & ABIES A/S

Slangerup, april 2014

Reagerer provenienser forskelligt på høje pH-værdier, – og er der provenienser, der klarer sig godt her?

Det er en almindelig erfaring, at nordmannsgrankulturer har det bedst på en jordbund med pH mellem 5 og 6 (reaktionstal, Rt, mellem 5,5 og 6,5), medens værdier op mod 7 og over 7 giver misfarvning og misvækst indtil dyrkning reelt bliver umulig.

Vi har bidraget til et forsøg, der afprøver en række proveniencers reaktion, når de udsættes for stigende kalkindhold i jorden. Forsøget foregår ved Gartenbauzentrum von Landwirtschaftskammer Schleswig-Holstein i Ellerhoop. Forsøget videreføres med endnu en 2-årig cyklus, denne gang med brug af jord med forskellig pH-værdi i stedet for voksemedium.

Der er angiveligt 13 provenienser, leveret af tre firmaer, med i det nu afsluttede forsøg. Fire af provenienserne afslører ikke deres geografiske oprindelse. De øvrige angiver velkendte navne på georgiske og russiske provenienser, og der er også en Bornmülleriana med. Vi har bidraget med en Ambrolauri /tlugi, en Borjomi /machartskali og vores Apsheronisk /mezmai.

Samlet viser forsøget, at provenienser reagerer forskelligt, men ingen af de deltagende provenienser undgår betydende gulfarvning /Chlorose og vækstforandringer ved den høje pH-værdi, der var 6,7, der er ensbetydende med et Rt på 7,2. Den proveniens, der slipper mindst mærket igennem er vores Ambrolauri /tlugi. Det gælder med hensyn til gulfarvning, medens to andre provenienser har samme niveau af vækstskaeder. Det er faktisk lidt overraskende, idet der forud var en forventning om, at Apsheronisk (og måske også de andre russiske provenienser) ville klare sig bedst igennem på kalkrig jordbund.

Den forventning byggede vi på jordprøver, vi har samlet ind gennem de seneste par år både i Ambrolauri og i Apsheronisk. Prøverne fra Ambrolauri /tlugi viste Rt fra 4,8 til 6,2. Den højeste værdi derfra ligger altså en hel enhed under den værdi på 7,2, der blev anvendt i forsøget som højeste niveau. De målte værdier i Ambrolauri svarer i øvrigt helt til niveauet for ni jordprøver, der blev taget i Ambrolauri i 1998 som led i 'Frost Frø Forsøget'. De lå på Rt mellem 4,6 og 5,9.

Jordprøverne fra Apsheronisk viste derimod et væsentligt højere niveau. Her lå Rt mellem 6,3 og hele 7,4 – med endnu en prøve på 7,1. Det gav næring til den forventning, som meldinger fra dyrkere i Tyskland også underbyggede, om, at Apsheronisk-proveniensen SYNTES at klare sig bedre på mere kalkholdig jord. – og i øvrigt holdt sig tydeligt grønnere gennem vinteren i sammenligning med andre provenienser i samme kultur.

Det er derfor fint, at forsøget nu fortsætter med endnu en to-års cyklus og sikkert en fordel for et så realistisk resultat som muligt, at der denne gang anvendes mineraljord fra kalkholdige områder, der dominerer i dele af det sydlige Tyskland.

Præsentationen af forsøget og dets resultater findes i April-nummeret af 'Nadel Journal' (04/2014). Kontaktpersoner på Gartenbauzentrum i Ellerhoop er Kurt Lange, klange@lksh.de, og Dr. Andreas Wrede, awrede@lksh.de.

Ulrik Nyvold & Børge Klemmensen